EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 24.6.2009
COM (2009) 292 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

Teisės aktų paketas, kuriuo įsteigiama didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra

{COM (2009) 293 galutinis}
{COM (2009) 294 galutinis}
{SEC (2009) 836}
{SEC (2009) 837}

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

Teisės aktų paketas, kuriuo įsteigiama didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra

1. Tikslas

Šiuo teisės aktų paketu siekiama įsteigti agentūrą, atsakingą už ilgalaikį antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II)[1], Vizų informacinės sistemos (VIS)[2] ir EURODAC[3] operacijų valdymą. Be to, agentūrai būtų galima suteikti atsakomybę už kitas didelės apimties IT sistemas laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje.

2. Aplinkybės

Siekiant pasinaudoti informacinių technologijų srities pasiekimais ir sudaryti galimybes naujoms funkcijoms diegti, dabartinę Šengeno informacinę sistemą (SIS 1+) pakeis antrosios kartos Šengeno informacinė sistema (SIS II). SIS II užtikrins aukšto lygio saugumą Europos Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, įskaitant visuomenės saugumą ir viešąją tvarką bei saugumo užtikrinimą valstybių narių teritorijose.

Vizų informacinė sistema (VIS), kurią taikant įgaliotoms nacionalinės valdžios institucijoms bus suteikiama teisė įvesti ir atnaujinti vizų duomenis, įskaitant biometrinius duomenis, taip pat elektroniniu būdu susipažinti su tokiais duomenimis, bus svarbiausia IT pagrįsta priemonė, skirta bendros vizų politikos įgyvendinimui remti ir, be kita ko, veiksmingai sienų kontrolei palengvinti.

EURODAC tai IT sistema, skirta prieglobsčio prašytojų ir nelegalių imigrantų pirštų atspaudams lyginti siekiant palengvinti Dublino II reglamento[4], kuris suteikia galimybę nustatyti, kuri valstybė narė atsakinga už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, taikymą.

SIS II ir VIS rengia Komisija. Remiantis teisinėmis priemonėmis, kuriomis reglamentuojamos šios sistemos, Komisijai patikimas SIS II ir VIS operacijų valdymas pereinamuoju laikotarpiu. Šis laikotarpis turėtų būti ne ilgesnis kaip penkeri metai nuo dienos, kai atitinkamai pradedamos taikyti SIS II teisinės priemonės arba įsigalioja VIS reglamentas. Dabar Komisija

---

1 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo ir 2007 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimas 2007/533/TVR dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo.

2 2004 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimas 2004/512/EB dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) sukūrimo sudaro reikiamą teisinę bazę įtraukti į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą asignavimus, reikalingus VIS vystymui.

3 2000 m. gruodžio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2725/2000 dėl „Eurodac“ sistemos sukūrimo pirštų atspaudams lyginti, siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją.

4 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 343/2003, nustatantis valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus.

patiki SIS II ir VIS operacijų valdymą nacionalinėms viešojo sektoriaus įstaigoms dvejose valstybėse narėse, būtent Prancūzijoje ir Austrijoje.

EURODAC atveju Komisija sukūrė sistemą ir dabar yra atsakinga už centrinio padalinio valdymą bei duomenų perdavimo saugumo užtikrinimą.

Vis dėlto tokių didelės apimties IT sistemų valdymas nėra pagrindinė Komisijos užduotis. Taigi SIS II ir VIS teisinėse priemonėse nurodytas poreikis ilgainiui įsteigti valdymo instituciją, visų pirma siekiant užtikrinti atitinkamų sistemų tęstinumą ir operacijų valdymą bei nuolatinį duomenų srautą.

Bendruose pareiškimuose, pridedamuose prie SIS II ir VIS teisinių priemonių, Taryba ir Europos Parlamentas paragino Komisiją, atlikus poveikio vertinimą, pateikti reikiamus teisės aktų, kuriais agentūrai patikimas ilgalaikis centrinės SIS II ir ryšių infrastruktūros dalių ir VIS operacijų valdymas, pasiūlymus. Komisija įsipareigojo per dvejus metus nuo SIS II ir VIS teisinių priemonių įsigaliojimo dienos pateikti reikiamus teisės aktų pasiūlymus siekiant patikėti agentūrai ilgalaikį šių sistemų operacijų valdymą.

Neseniai parengtame komunikate dėl Europos agentūrų[5] Komisija įsipareigojo neteikti pasiūlymų dėl naujų reguliavimo agentūrų, išskyrus tas, kurių steigimas jau suplanuotas teisingumo ir vidaus reikalų srityje, pavyzdžiui, pasiūlymas steigti SIS II, VIS ir EURODAC ir kitų didelės apimties IT sistemų operacijų valdymo agentūrą.

3. Teisės aktų paketo struktūra

3.1. Agentūros apžvalga

Nauja reguliavimo agentūra ilgainiui geriausiai tiktų SIS II, VIS ir EURODAC valdymo institucijos užduotims atlikti[6].

Geriausias būdas našumui padidinti ir veiklos išlaidoms sumažinti – pasinaudoti sąveikomis. Tai būtų galima pasiekti, jei visos trys sistemos, o galbūt ir kitos sistemos, būtų vienoje vietoje ir veiktų naudodamos tą pačią platformą.

Pagrindinė agentūros užduotis būtų vykdyti operacijų valdymo užduotis ir palaikyti sistemas, kad jos veiktų visą parą visomis savaitės dienomis. Be šių su operacijomis susijusių užduočių agentūrai reikėtų suteikti atitinkamą atsakomybę priimti saugumo priemones, spręsti su ataskaitomis, skelbimu, stebėsena ir informacija susijusius klausimus bei rengti konkrečius su VIS ir SIS II susijusius mokymus. Daug užduočių, susijusių su šių IT sistemų veikla, pavyzdžiui, pirkimais ir projektų valdymu, iš dalies sutaptų ir tai sudarytų galimybę sukurti sąveikas.

Be to, išanalizavus poveikio vertinimą paaiškėjo, kad norint padidinti veiklos bazę ir geriau pagrįsti pridėtines valdymo išlaidas, agentūrai būtų galima suteikti atsakomybę už bet kokios naujos sistemos, kuri ateityje galėtų būti sukurta laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, plėtojimą ir operacijų valdymą.

---

[5] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai. Europos agentūros. Tolesnės veiklos kryptys, COM (2008) 135 galutinis.

[6] Šiai nuomonei pritariama poveikio vertinimo ataskaitoje, parengtoje pagal išorės rangovo atliktą parengiamąjį tyrimą, COM (2009) XX galutinis.

Agentūros valdymo struktūroje turėtų atsispindėti *kintamoji geometrija*, t. y. nevienalytė dalyvaujančių valstybių narių ir asocijuotųjų šalių, kurių dalyvavimo sistemose lygis skiriasi, grupė.

3.2. Keliems ramsčiams bendri sistemų elementai

SIS II įsteigta pagal pirmąjį ir trečiąjį ramstį. SIS II aspektai, priklausantys pirmajam ramsčiui, apima perspėjimus dėl atsisakymo leisti įvažiuoti ir valstybių narių tarnybų, atsakingų už transporto priemonių registracijos liudijimų išdavimą, prieigą prie duomenų. SIS II aspektai, priklausantys trečiajam ramsčiui, apima visus perspėjimus pagal ES sutarties VI antraštinę dalį, t. y. nuostatas dėl policijos ir teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose. Teisinėse priemonėse, kuriomis paremta SIS II, įtrauktos tokios pačios nuostatos dėl valdymo institucijos ir jos užduočių.

VIS paremta pirmojo ramsčio priemone (VIS reglamentu), tačiau yra ir su trečiuoju ramsčiu susijęs Tarybos sprendimas, kuriuo reglamentuojama valstybių narių paskirtų institucijų ir Europolo prieiga prie VIS siekiant konsultuotis teroristinių ir kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais. Be to, šiame sprendime aptariant stebėseną ir vertinimą, kuriems reikia trečiojo ramsčio teisinės priemonės tam, kad agentūra atliktų atitinkamas užduotis, minima valdymo institucija. EURODAC taip pat įsteigta pagal pirmąjį ramstį.

Norint įsteigti agentūrą, reikia priimti skirtingas teisines priemones keliems ramsčiams bendriems elementams, kuriais grindžiamos šios IT sistemos.

Dabartinį teisinių priemonių paketą sudaro dvi teisinės priemonės: reglamentas, kuriuo reglamentuojami SIS II, VIS ir EURODAC aspektai, susiję su pirmuoju ramsčiu, ir sprendimas dėl SIS II ir VIS aspektų, susijusių su trečiuoju ramsčiu.

Vienoje iš dviejų čia pristatomų priemonių, reglamente, bus apibūdinta agentūros struktūra, jos balsavimo procedūros ir kiti būtini klausimai. Jame patikslinama, kad valdybai atliekant valdymo užduotis, ją sudaro po vieną atstovą iš visų valstybių narių ir asocijuotųjų šalių, dalyvaujančių įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ir su EURODAC susijusias priemones, bei du Komisijos atstovai. Vis dėlto, asocijuotosios šalys neturi balsavimo teisės. Kita teisine priemone, sprendimu, kuriuo atsižvelgiama į sistemų elementus, bendrus keliems ramsčiams, agentūrai bus pavestos užduotys, susijusios su SIS II ir VIS operacijų valdymu, taikant ES sutarties VI antraštinę dalį.

Šį teisės aktų paketą sudaro šie pasiūlymai:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo įsteigiama didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra;

(2) Tarybos sprendimas pavesti agentūrai, įsteigtai Reglamentu XX, vykdyti užduotis, susijusias su SIS II ir VIS operacijų valdymu, taikant ES sutarties VI antraštinę dalį.

3.3. Finansinis poveikis

Numatomos bendros išlaidos, susijusios su ilgalaikio SIS II, VIS ir EURODAC operacijų valdymo parengiamuoju ir pradžios etapu, 2010–2013 m. laikotarpiu sudaro 113 mln. EUR. Ši suma padengiama iš lėšų, numatytų pagal 2007–2013 m. finansinę programą. Veiklos ir administracinių išlaidų apžvalga pateikiama finansinėje teisės akto pažymoje, pridedamoje

prie reglamento, kuriuo įsteigiama didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra, pasiūlymo. Finansinė pažyma iš esmės grindžiama 2007 m. atlikto poveikio vertinimo skaičiavimais ir duomenimis. Be to, ji grindžiama prielaida, jog šis pasiūlymas bus priimtas 2010 m., kad agentūra būtų teisiškai įsteigta 2011 m., o 2012 m. taptų visateise agentūra, galinčia perimti visas užduotis, susijusias su SIS II, VIS, EURODAC ir kitų didelės apimties IT sistemų operacijų valdymu.

Numatomos agentūros išlaidos apima veiklos ir administracines išlaidas, kurių reikia siekiant užtikrinti veiksmingą SIS II, VIS ir EURODAC operacijų valdymą. Į bendrą sumą taip pat įtrauktos išlaidos, susijusios su personalu ir jo mokymu. Šiuo metu numatyta, kad agentūroje bus įdarbinta 120 žmonių. Vis dėlto agentūros biudžete nenumatytos išlaidos, susijusios su trijų sistemų prijungimu prie s–Testa tinklo. Kaip numatyta pasiūlyme, Komisija lieka atsakinga už visus sutarčių sudarymo ir biudžeto aspektus, susijusius su ryšių infrastruktūra. Metinės trijų sistemų prijungimo išlaidos siekia maždaug 16,5 mln. EUR; ši suma bus padengta iš Bendrijos biudžeto. Galiausiai numatyti ištekliai įsigyti naują vietą agentūrai, kuri taip pat būtų pakankamo pajėgumo sistemoms patalpinti.

Palyginti su dabartine padėtimi, kai sistemos kuriamos ir valdomos atskirai, ilgainiui bendroje valdymo struktūroje, atlikus būtinas pradines investicijas, būtų pasiekta jos sąveika ir ji taptų ekonomiška.